

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์หมโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏในเพลงไทยสมัยนิยม โดยวิเคราะห์เนื้อหาของเพลงที่ให้ หมโนทัศน์ทางจริยธรรม ผู้วิจัยได้สร้างตารางวิเคราะห์ โดยการศึกษารวบรวมความรู้ จากเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อให้ การศึกษาค้นคว้าเป็นไปตามจุดหมายที่วางไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษารวบรวมข้อมูล

1.1 ศึกษารวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับหมโนทัศน์ทางจริยธรรมจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 คู่มือครู แนวการสอน บทความ รวมทั้งงานวิจัยทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

1.2 รวบรวมเพลงไทยสมัยนิยม แยกประเภทดังนี้ คือ

- 1) เพลงลูกทุ่ง
- 2) เพลงลูกกรุง
- 3) เพลงเขาวชน

2. สร้างเครื่องมือในการวิจัย

2.1 สร้างตารางสำรวจจริยธรรม จำนวน 3 ตาราง โดยใช้จริยธรรมที่ กำหนดในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จำนวน 24 ข้อ จาก 30 ข้อ (ข้อ 24, 25, 26, 28, 29 และ 30 ผู้วิจัยไม่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ เพราะทั้ง 6 ข้อ มีลักษณะเน้นการ ปฏิบัติมากกว่าแนวคิดหรือหลักการ) แยกตารางสำรวจจริยธรรมตามประเภทของเพลงดังนี้

- 1) ตารางสำรวจจริยธรรมที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่ง
- 2) ตารางสำรวจจริยธรรมที่ปรากฏในเพลงลูกกรุง
- 3) ตารางสำรวจจริยธรรมที่ปรากฏในเพลงเขาวชน

2.2 สร้างตารางวิเคราะห์หมโนทัศน์ทางจริยธรรม โดยมี ชื่อเพลง ผู้แต่ง ผู้ร้อง เนื้อเพลง จริยธรรม และหมโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในเพลง

2.3 ในการวิเคราะห์หมโนทัศน์ทางจริยธรรม ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ
จริยธรรมทั้ง 24 ข้อดังนี้

1) ศึกษาจริยธรรมและความหมายของจริยธรรมทั้ง 24 ข้อ ที่คัด
เลือกจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ดังตารางที่ 1
ตารางที่ 1 แสดงจริยธรรมและความหมายของจริยธรรม

จริยธรรม	ความหมาย
1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย - ของบุคคลและสัตว์	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต คือ การเว้นจาก การฆ่าหรือทำลายชีวิตคนและสัตว์ให้ตกลงไป การไม่ประทุษร้ายต่อร่างกายคือ ไม่ทำร้าย ร่างกายให้บาดเจ็บหรือพิการ การกักขังทรมาน การใช้งานเกินพอดี ตลอดจนการแสวงหาความสุข สนุกสนานจากความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่าจะคนหรือสัตว์
2. ความเมตตา กรุณา	เมตตา คือ ความรู้จักรักและสงสาร ปรารถนา ให้ผู้อื่นเป็นสุข ในเมื่อตนเองได้รับความสุขก็ต้องการ ให้ผู้อื่นได้รับความสุข เป็นการแสดงอัธยาศัยจิตใจกว้าง ขวางต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์ กรุณา คือ ความสงสาร ปรารถนาจะช่วยให้ เขาพ้นทุกข์ ใฝ่ใจอยากจะทำสิ่งดีเพื่อขจัดความ ทุกข์ร้อนของมนุษย์และสัตว์
3. การไม่โลภและไม่ขโมย	การไม่ขโมย คือ ไม่แอบหยิบฉวยเอาสิ่งของ ที่เจ้าของไม่ให้นำมาเป็นของตน รวมถึงการไม่กรรโชก ไม่คคโกง ไม่เบียดบัง การไม่โลภ คือ การไม่อยากได้จนไม่รู้จักพอ ความไม่รู้จักพอทำให้เกิดความทุกข์
4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นการกระทำที่แสดง ถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความ พอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน

จริยธรรม	ความหมาย
5. การไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น	<p>ความเสียสละ เป็นการยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบากเพื่อประโยชน์สุขของผู้อื่น</p> <p>มีพื้นฐานเช่นเดียวกันกับการขโมย ไม่ล่วงเกินในสิ่งที่เจ้าของหวงแหน เช่น ไม่แตะต้อง แอบดู แอบเล่น ในสิ่งของรักของผู้อื่น เป็นต้นว่า แอบอ่านจดหมาย แอบฟังความลับ ทำลายหรือพรากสิ่งที่คุณรัก</p>
6. การรู้จักความพอที่	<p>ยินดีในสิ่งที่ตนเป็นเจ้าของเท่าที่สิทธิ์และความสามารถของตนจะอำนวยให้ ตามความจำเป็นของชีวิต ไม่โลภอยากได้ของผู้อื่น หรืออยากได้เพิ่ม</p>
7. การไม่พูดปด และไม่พูดบิดเบือน ไม่อำพรางความจริง ไม่ยุยงให้เกิดความแตกแยกและไม่พูดคำหยาบ	<p>การไม่พูดปด ไม่พูดบิดเบือน ไม่พูดคำหยาบ ยุยง ล่อเสียด ไม่พูดเพื่อเจ้อเหลวไหลไร้สาระ การพูดก็จะช่วยป้องกันการแตกแยกและการประทุษร้าย ก่อให้เกิดความเข้าใจ รักใคร่เชื่อถือ ไว้วางใจ สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ</p>
8. การมีสัจจะและความจริงใจ	<p>เป็นการพูดตรงความจริง ทำตามที่พูดไว้ เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจถูกต้อง ทั้งปฏิบัติตามสัญญา พันธานต่างๆ ที่ตนให้ไว้</p>
9. การไม่หลงเสพสิ่งเสพติดให้โทษ	<p>สิ่งเสพติดคือ วัตถุที่ได้จากสารในธรรมชาติ หรือจากการสังเคราะห์ เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าทางใดก่อให้เกิดความต้องการมากขึ้น ได้แก่ ฉิ่น กัญชา เฮโรอีน สุรา บุหรี่ หมาก ยานัตถ์ ฯลฯ ควรหลีกเลี่ยงโดยไม่เสพไม่ผลิตไม่มีไว้ในครอบครอง</p>
10. ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ และรู้สึกผิดชอบ	<p>การมีสติ หมายถึงการรู้ตัวระลึกได้ว่าตนเป็นใคร กำลังทำอะไร อย่างไร อันเป็นสภาพที่ตื่นตัว ความรู้สึกผิดชอบหมายถึง เมื่อทำผิดแล้วยอมรับผิด</p>

จริยธรรม	ความหมาย
11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	<p>ความเป็นผู้มีเหตุผล ทำให้บุคคลคิดและกระทำอย่างมีหลักการ ไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ ทั้งไม่คิดร้อนพาดเกรง ความมีเหตุผลช่วยให้สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ฉลาด ความมีเหตุผลเกิดจากการหัดคิดพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รู้จักศึกษาค้นคว้าหาหลักเกณฑ์ต่าง ๆ</p>
12. ความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว	<p>ความละเอียดใจตนเองที่จะกระทำชั่วทั้งในที่ลับและที่แจ้ง ละอายใจในสิ่งที่ไม่สมควรทำ รู้สึกเกรงกลัว ขลาด ไม่กล้าต่อการทำชั่ว กลัวเสียชื่อเสียง กลัวจะเสวยกรรมทำชั่วเพราะทำชั่ว</p> <p>การทำความดีจะส่งเสริมผู้ทำให้เจริญก้าวหน้า</p>
13. ความขยันหมั่นเพียร	<p>เป็นความพยายามในการปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างสม่ำเสมอไม่ทอดทิ้งเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วง</p> <p>ความขยันหมั่นเพียร เกิดจากความตั้งใจอย่างแรงกล้าประกอบด้วยความอดทน มีสมาธิเป็นตัวหนุน โดยแรงจูงใจ ตัวเสริมกำลังต่าง ๆ คอยหล่อเลี้ยง</p>
14. ความอดทนอดกลั้น	<p>ผู้ที่หวังความเจริญย่อมจะตั้งเป้าหมายการปฏิบัติเพื่ออยู่ในขอบเขตที่พึงงาม จำเป็นต้องอาศัยความอดทนอดกลั้น อดใจในอารมณ์ขุ่นขี้ขี้ยากได้ในสิ่งที่ไม่เหมาะสมไม่ควร และอย่าทำร้ายโต้ตอบในสิ่งที่ไม่พอใจ</p> <p>รวมทั้งอดทนในความยากลำบาก การรอคอย และอุปสรรคต่าง ๆ</p>
15. ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง	<p>เป็นการแสดงออกทางกายและวาจา ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเคียดเคี้ยวกล้าเผชิญเหตุการณ์อย่างไม่สะทกสะท้าน ด้วยความมั่นใจว่าถูกต้องของความรู้และความประพฤติก่อนตน เป็นการสร้างบุคลิกให้น่าเลื่อมใส เกิดความอบอุ่นมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง</p>

จริยธรรม	ความหมาย
16. ความกตัญญูทเวที	คือความรู้สึกในอุปการคุณ หรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่งอื่นมีต่อเราอันแสดงออกมาจากความนึกคิดของแต่ละคน และการแสดงออกหรือการตอบแทนบุญคุณต่อความดีที่ผู้อื่นทำนั้น โดยการแสดงออกทั้งการกระทำและคำพูด
17. ความซื่อสัตย์สุจริต	เป็นการประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้งไม่ทำความเดือดร้อนแก่ผู้ใดแม้เรื่องเล็กน้อย โดยยึดหลักแห่งความยุติธรรมไม่เอาเปรียบ
18. การทำใจให้สงบ มีสมาธิ และ อารมณ์แจ่มใส	การทำจิตใจให้มีสมาธิ ต้องไม่มีนิวรณ์ 5 คือ หมกนันทางพอใจรักใคร่ ความพยายามพองร้ายผู้อื่น ความดั่งเลดสงสัย ความฟุ้งซ่านรำคาญใจ ความหตุ้ ความง่วงเหงาหาวนอน ทั้งนี้อาจเริ่มด้วยการคิดอย่างมีระเบียบ หัดทำงานทีละอย่าง ตามขั้นตอน บังคับใจให้จจจจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเฉพาะ และหัดปล่อยอารมณ์ให้ว่าง อารมณ์ที่แจ่มใสทำให้สมองโปร่ง
19. ความไม่เห็นแก่ตัว	เป็นการกระทำที่ไม่ถือประโยชน์ของตนแต่ฝ่ายเดียว แต่คำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกันเพื่อผุ้คงไว้ซึ่งความเป็นธรรม ความเสมอภาค และความสมดุลทางธรรมชาติ สมบัติสาธารณะ ไม่เอาเปรียบผู้อื่นเพื่อความสบาย
20. ความประณีต ละเอียตถึถวน	เป็นการกระทำที่มีการวางแผน มีข้อกำหนดสามารถดำเนินงานตามขั้นตอนอย่างเรียบร้อย ถูกต้องโดยอาศัยความอดทนและสมาธิเป็นตัวกำกับ
21. ความรับผิดชอบ	เป็นการปฏิบัติตามภาระหน้าที่ หรือบทบาทที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่มีการบังคับหรือควบคุมจาก

จริยธรรม	ความหมาย
22. ความมีน้ำใจเป็นธรรมไม่ลำเอียง	<p>ผู้อื่น ความรับผิดชอบสามารถทำให้บุคคลทำหน้าที่ได้อย่างเรียบร้อยก่อให้เกิดความไว้วางใจจากผู้อื่น</p> <p>การปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรมสอดคล้องกับความจริงและเหตุผล ไม่ลำเอียงเพราะความรักใคร่กัน ไม่ชอบกัน หรือเพราะความกลัว ก่อให้เกิดความยุติธรรมในสังคม ช่วยรักษากฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อความถูกต้อง สงบสุขของสังคม ชำจัดความเห็นแก่ตัวและอภิสิทธิ์</p>
23. ความมีระเบียบวินัย ความตรงต่อเวลาและหน้าที่	<p>ความมีระเบียบวินัยหมายถึง การปฏิบัติให้ถูกต้องตามแบบแผน กฎ ข้อบังคับที่กำหนดให้คนในหมู่คณะปฏิบัติ</p> <p>การตรงต่อเวลาหมายถึง การปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ตรงตามเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนปฏิบัติตามเวลาที่นัดหมายกับผู้อื่น</p> <p>การตรงต่อหน้าที่ คือการทำหน้าที่ของตนให้ถูกต้อง ไม่หวั่นไหว ละเลยและก้าวกายหน้าที่ผู้อื่น</p>
24. หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี เสียสละ อภัย การเอื้อเฟื้อ ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ	<p>ความสามัคคีเป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจเพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับผิดชอบต่อความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิดมีมิตรและเกิดบรรยากาศของความ เป็นประชาธิปไตย</p> <p>2) ศึกษาโน้ตค้นทางจริยธรรมทั้ง 24 ข้อ ที่กำหนดในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มีมโนทัศน์ จำนวน 83 ข้อ และข้อกระทงในการวิเคราะห์มโนทัศน์ทางจริยธรรมอีก จำนวน 106 ข้อ ดังตารางที่ 2</p>

ตารางที่ 2 ตารางจริยธรรม มโนทัศน์ และข้อกระทงของมโนทัศน์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

จริยธรรม	มโนทัศน์	ข้อกระทง
1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์	1. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่อยากได้รับความทุกข์ 2. หากปรารถนาความสุข อย่าสร้างความทุกข์ให้ผู้อื่น 3. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว 4. การเบียดเบียนกัน การจองเวรแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป	<u>มโนทัศน์ที่ 1-4</u> 1. ไม่ทำร้ายหรือทำลายตนเอง 2. ไม่ทำร้ายหรือทำลายชีวิตผู้อื่น 3. ไม่คิดหรือวางแผนทำลายผู้อื่น 4. ไม่ทอดทิ้งหรือปล่อยให้อยู่ในความดูแลลำบากหรือมีความทุกข์
2. ความเมตตากรุณา	5. ความเมตตากรุณาก่อให้เกิดสันติสุข 6. คนที่ย่อมมีมนุษยธรรม 7. ให้ท่านท่านจักให้คอบสนอง	<u>มโนทัศน์ที่ 5-6</u> 5. ปรารถนาให้มนุษย์และสัตว์เป็นสุขโดยทั่วหน้า 6. เห็นใจในความทุกข์ทรมานและความค้อยของผู้อื่น 7. ยินดีกับผู้อื่นที่ได้รับความสุข 8. ไม่เยาะเย้ยทัตถม ประจานเมื่อผู้อื่นพลาดพลั้ง ไม่ชูครีคเอารักเอาเปรียบผู้อื่น
3. การไม่โลภและไม่ขโมย	8. ทุกคนมีสิทธิในของของตนและย่อมหวงแหนในสิ่งที่ตนมี 9. เมื่อมีสิทธิควรทำหน้าที่ตามสิทธิที่มีอยู่	<u>มโนทัศน์ที่ 7</u> 9. ช่วยเหลือให้ท่านคนชากแคลนต่าง ๆ 10. ช่วยเหลือเด็ก กูแลดคนชรา พยาบาลคนเจ็บ 11. ให้อภัยผู้ที่ทำผิด <u>มโนทัศน์ที่ 8</u> 12. ไม่โลภอยากได้ของของผู้อื่น 13. ไม่ขโมยหยิบฉวยสิ่งของผู้อื่น ไม่กรรโชกยักยอกของผู้อื่น

จริยธรรม	มโนทัศน์	ชอกระทง
<p>4. ความเชื่อเชื่อเพื่อแม่ และเสียสละ</p>	<p>10. การเชื่อเชื่อเพื่อแม่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งที่ควรกระทำ</p> <p>11. การรู้จักให้และรู้จักรับก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ</p> <p>12. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า</p>	<p><u>มโนทัศน์ที่ 9</u></p> <p>15. เคารพในสิทธิการเป็นเจ้าของของผู้อื่น</p> <p>16. ช่วยกันรักษาของสาธารณะที่ทุกคนมีสิทธิเป็นเจ้าของ</p> <p><u>มโนทัศน์ที่ 10-11</u></p> <p>17. แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น</p> <p>18. ทำบุญให้ทานตามกาละ</p> <p>19. ให้สิ่งของแก่กันและกันในโอกาสอันควร</p> <p>20. ให้ข่าวสารความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น</p> <p><u>มโนทัศน์ที่ 12</u></p> <p>21. แสดงความเสียสละและมีน้ำใจต่อผู้อื่น</p> <p>22. ช่วยการงานผู้อื่นให้สำเร็จโดยไม่ต้องรอให้เขาออกปาก</p>
<p>5. การไม่ทะเลาะเบาะแว้งของรักผู้อื่น</p>	<p>13. การละเมิดสิทธิของผู้อื่นยอมนำมาซึ่งความเดือดร้อน</p>	<p><u>มโนทัศน์ที่ 13</u></p> <p>23. ไม่หยิบฉวยเบียดเบียนกันตักหนังสือ จดหมายที่ผู้อื่นไม่อนุญาต</p> <p>24. ไม่ทำลายของรักของผู้อื่น</p> <p>25. ไม่แอบฟังความลับของผู้อื่น</p>
<p>6. การรู้จักความพอดี</p>	<p>14. ความต้องการพอดีพอเหมาะทั้งผู้ให้และผู้รับจะช่วยให้ทั้งสองฝ่ายอยู่อย่างสงบสุข</p>	<p><u>มโนทัศน์ที่ 14</u></p> <p>26. พอใจในสิ่งที่ตนหามาได้ด้วยความสุจริต</p> <p>27. ไม่อิจฉาริษยาผู้มีฐานะดีกว่า</p> <p>28. ภาคภูมิใจในฐานะความเป็นอยู่</p>

จริยธรรม	มโนทัศน์	ข้อกระทง
7. การไม่พูดปกปิดไม่บิดเบือน ไม่อำพรางความจริง การไม่ยุยงให้เกิดความแตกแยก และไม่พูดคำหยาบ	15. การพูดและเขียนแต่ความจริง ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง 16. การพูดและเขียนที่ถูกต้องไม่เพื่อเจ้อ หมายบคาย 17. การพูดหรือเขียนที่ก่อให้เกิดความแตกร้าง กระทบกระเทือน จิตใจไร้สาระ ชักนำไปสู่อันหลงผิด ย่อมเป็นภัยต่อสังคม	<u>มโนทัศน์ที่ 15-17</u> 29. พูดแต่ความจริง 30. ไม่พูดหรือเขียนสื่อเสียดผู้อื่น 31. ไม่พูดเพื่อเจ้อก่อความรำคาญ 32. ไม่กล่าวหรือเขียนคำหยาบ 33. ไม่ใส่ความนินทาว่าร้ายผู้อื่น
8. การมีสัจจะและความจริงใจ	18. ความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย 19. คนพูดจริงทำจริงย่อมได้รับการสรรเสริญ	<u>มโนทัศน์ที่ 18-19</u> 34. พูดหรือเขียนด้วยความจริงใจและปรารถนาดี 35. ยึดมั่นในคำพูดและปฏิบัติตาม 36. รักษาความสัตย์ 37. ไม่หลอกลวง
9. การไม่หลงและเสพสิ่งเสพติดให้โทษ	20. สิ่งเสพติดเป็นสิ่งที่ให้โทษ 21. การเสพติดให้โทษบั่นทอนสุขภาพ 22. การเสพติดให้โทษทำลายเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ 23. ผู้มีจิตใจเข้มแข็งและชนะใจตนเองย่อมหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดให้โทษ	<u>มโนทัศน์ที่ 20-23</u> 38. ไม่เสพสิ่งเสพติดให้โทษ 39. ไม่หลงเสพสิ่งเสพติดให้โทษ 40. ไม่ยถิหรือจำหน่ายสิ่งเสพติด 41. ไม่แนะนำหรือหลอกให้ผู้อื่นติด 42. ช่วยเหลือผู้ติดยาให้พ้นความเป็นทาสยาเสพติด 43. ไม่ช่วยเหลือค่านการ เงินหรือทรัพย์สินเพื่อใช้เสพสิ่งเสพติด
10. ความเป็นผู้มีสติรู้จักยับยั้งชั่งใจ รู้ลึกผิดชอบ	24. ความเป็นผู้มีสติช่วยให้ทำงานได้ดี มีขอบกพร่องน้อย 25. คนมีสติย่อมมีธรรมะประจำตนช่วยให้หลีกเลี่ยงความชั่วได้	<u>มโนทัศน์ที่ 24-25</u> 44. ไม่ทำร้ายค่าว่าบุคคลอื่นที่ทำให้ตนโกรธหรือไม่พอใจ 45. อดทนและสามารถข่มใจตนได้เมื่อพบสิ่งที่ไม่พอใจ

จริยธรรม	มโนทัศน์	ชอกระทง
11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	26. คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหาของตนเองและผู้อื่นได้ 27. ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้องและยุติธรรม	46. มีวินัยในการปฏิบัติตนอยู่ในขอบเขตศีลธรรม <u>มโนทัศน์ที่ 26</u> 47. ควบคุมตนเองได้ด้วยความมีสติและตัดสินเหตุการณ์ได้ 48. ทำผิดแล้วยอมรับผิด <u>มโนทัศน์ที่ 27</u> 49. พิจารณาไตร่ตรองเรื่องราวอย่างมีเหตุผลและรอบคอบ 50. ยอมรับความคิดเห็นอันถูกต้องและมีเหตุผลของผู้อื่นซึ่งต่างจากตน 51. ไม่หลงเชื่อมงายในสิ่งที่ไม่มีความมีเหตุผล เช่น เชื้อโซกลางของคลัง
12. ความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว	28. ความละเอียดและเกรงกลัวต่อบาปเป็นอุปนิสัยของคนดี 29. ความชั่วไม่เคยส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองอย่างถาวร 30. คนที่ไม่รู้จักละอายเป็นที่รังเกียจของสังคม	<u>มโนทัศน์ที่ 28-30</u> 52. ทำความดีทั้งต่อหน้าและลับหลัง 53. พยายามหลีกเลี่ยงจากบาปกรรมและอารมณ์ที่ทำให้เกิดบาป 54. หลีกเลี่ยงจากมลประโยชน์ที่ได้รับจากการทำชั่ว
13. ความขยันหมั่นเพียร	31. ความขยันหมั่นเพียรในทางที่ถูกที่ควรทำให้เกิดความสำเร็จ 32. ความขยันหมั่นเพียรเป็นนิสัยที่ดีในการทำงานและสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้ 33. ความขยันหมั่นเพียรช่วยให้ผ่านพ้นอุปสรรค	<u>มโนทัศน์ที่ 31-33</u> 55. ขยันในการเรียนและการทำงาน 56. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จและตรงเป้าหมาย 57. กระตือรือร้นในการริเริ่มทำสิ่งใหม่ ๆ 58. ไม่ย่อถอยวันประกันพรุ่ง
14. ความอดทนอดกลั้น	34. ความอดทนอดกลั้นทำให้เกิดความสงบสุข	<u>มโนทัศน์ที่ 34-39</u> 59. ควบคุมการกระทำของตนเอง

จริยธรรม	มโนทัศน์	ชอกระทง
<p>15. ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง</p>	<p>35. ความอดทนอดกลั้นเป็นอุปนิสัยทางสังคมที่ดีและฝึกได้</p> <p>36. ความอดทนอดกลั้นทำให้ชนะอุปสรรคและประสบความสำเร็จ</p> <p>37. การยอมรับความจริงในชีวิตทำให้จิตใจสงบ</p> <p>38. ทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลงได้ไม่ยั่งยืน</p> <p>39. ผู้ที่มีความอดทนยอมเป็นที่รักของคนอื่น</p> <p>40. ความมีกำลังใจที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์และสามารถที่จะสนองตอบได้อย่างเหมาะสมเป็นความกล้าหาญที่ควรยกย่อง</p> <p>41. ความกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผลเป็นสิ่งที่ควรฝึก</p> <p>42. ความกล้าหาญเป็นลักษณะหนึ่งของผู้นำ</p> <p>43. ความเชื่อมั่นในตนเองทำให้ตัดสินใจได้ถูกต้องก่อให้เกิดผลสำเร็จในหน้าที่การงาน</p> <p>44. ความเชื่อมั่นในตนเองทำให้มีบุคลิกผู้นำและมีผู้เชื่อถือ</p> <p>45. การรู้จักแสดงความคิดเห็นตามกาลเทศะอย่างถูกต้องเหมาะสมทำให้เกิดการยอมรับและความร่วมมือจากผู้อื่น</p>	<p>ให้อยู่ในขอบเขตที่สังคมยอมรับ</p> <p>60. ควบคุมตนเองได้แม้มีการขยับฐานะ</p> <p>61. อดทนที่จะยอมรับความไม่สมหวังและอุปสรรค</p> <p>62. ยอมรับความจริงในชีวิตว่าต้องมีทั้งความสำเร็จ ความล้มเหลว, ยาก, ง่าย, ถูก, ผิด, ดี, ชั่ว, แพ้, ชนะ, การได้มาและการสูญเสีย</p> <p><u>มโนทัศน์ที่ 40-42 และ 45</u></p> <p>63. กล้าพูดในสิ่งที่มีเหตุผล</p> <p>64. กล้าแสดงความสามารถของคนที่ เป็นประโยชน์</p> <p>65. กล้าแสดงความคิดเห็นสนับสนุนและขัดแย้งตามกาลเทศะ</p> <p><u>มโนทัศน์ที่ 43-44</u></p> <p>66. ไม่ประหม่า กระดากอายเมื่ออยู่ต่อหน้าคนจำนวนมาก</p> <p>67. ไม่หวาดกลัวและสามารถแก้ไขเหตุการณ์ต่างๆ ได้เมื่อมีภัยและอันตรายเกิดขึ้นกระทันหัน</p> <p>68. มีจิตใจหนักแน่น</p>

จริยธรรม	มโนทัศน์	ข้อกระทง
16. ความกตัญญูทเวท	46. ความกตัญญู เป็นลักษณะ ของคนดี 47. ความกตัญญูทเวทที่เป็นสิ่ง ที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ 48. คนอกตัญญูเป็นที่รังเกียจของสังคม คนกตัญญูย่อมได้รับการยกย่องสรรเสริญ	มโนทัศน์ที่ 46-48 69. ตอบแทนความดีที่ผู้อื่นกระทำต่อเรา 70. ยกย่องสรรเสริญและเชิดชู คำสั่งสอนของผู้มีบุญคุณ 71. ระลึกถึงความดีที่ผู้อื่นมีต่อเรา 72. ทำบุญอุทิศให้ผู้มีพระคุณเมื่อท่านล่วงลับ
17. ความซื่อสัตย์สุจริต	49. คนซื่อสัตย์เป็นคนที่ม่เกียรติ 50. อาชีพสุจริตทุกชนิดมีเกียรติ 51. คนโกงเป็นบุคคลที่ไม่น่าคบ 52. ความซื่อสัตย์สุจริตที่แสดงออกทั้งกาย วาจา ใจ เป็นสิ่งที่ประเสริฐ	มโนทัศน์ที่ 49-52 73. รักษาความสัตย์สุจริตให้ไว้ 74. ประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อห้ามต่าง ๆ 75. มีความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อหน้าและลับหลัง 76. ไม่คบคนโกง ลักขโมยหรือใช้เล่ห์เหลี่ยม
18. การทำใจให้สงบ มีสมาธิและอารมณ์แจ่มใส	53. จิตที่แน่วแน่ก่อให้เกิดปัญญา และพลังงานสามารถทำงานคิดหาเหตุผลได้ดี 54. ผู้มีสมาธิในการเรียนย่อมพบความสำเร็จและความก้าวหน้า 55. การมองโลกในแง่ดีทำให้ อารมณ์แจ่มใส การพักผ่อนหย่อนใจสามารถผ่อนคลายความเครียดได้	มโนทัศน์ที่ 53-54 77. ฝึกใจให้สงบมีสมาธิในการเรียนและการทำงาน 78. มีความตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จ 79. ควบคุมอารมณ์และการกระทำของตนเองได้ มโนทัศน์ที่ 55 80. มองคนในแง่ดี 82. การพักผ่อนหย่อนใจช่วยผ่อนคลายอารมณ์ทำให้สดชื่นแจ่มใส 83. ธรรมชาติที่งามทำให้อารมณ์ดี

จริยธรรม	มโนทัศน์	ข้อกระทง
19. ความไม่เห็นแก่ตัว	56. การถือประโยชน์ส่วนรวม หมายถึงการกระทำที่คำนึงถึงหมู่คณะมากกว่าตนเอง 57. คนเห็นแก่ตัวเป็นการเอาเปรียบเพื่อนฝูงเป็นที่รังเกียจของสังคม 58. คนที่เห็นแก่ตัว เป็นคนที่ไม่น่าคบค้าสมาคม 59. การหลงตนเองในสิทธิตำแหน่งอำนาจหน้าที่ทำให้เกิดการเห็นแก่ตัว 60. สังคมยกย่องผู้ที่รู้จักเสียสละผลประโยชน์และความสุขส่วนตัว	<u>มโนทัศน์ที่ 56-60</u> 83. ควรเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว 84. ไม่ทำสิ่งที่รบกวนคนอื่น 85. เสียสละความสุขประโยชน์ส่วนตัวเพื่อสันติสุขของสังคม
20. ความประณีตละเอียดถี่ถ้วน	61. ความประณีตละเอียดถี่ถ้วน จะทำให้ผลงานมีคุณค่า 62. ความละเอียดถี่ถ้วนเป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน 63. ความประณีตทำให้เกิดความงาม	<u>มโนทัศน์ที่ 61-63</u> 86. มีการวางแผนในการทำงานและปฏิบัติตามขั้นตอนนั้น ๆ 87. ตรวจสอบงานที่เสร็จไปแล้ว 88. มีความระมัดระวังในการทำงาน
21. ความรับผิดชอบ	64. คนไม่มีความรับผิดชอบจะไม่ได้รับความไว้วางใจในการทำงานสำคัญ 65. คนที่มีความรับผิดชอบไม่ทอดทิ้งหน้าที่การงานของตน 66. คนรับผิดชอบยอมทำงานที่รับมอบหมายเรียบร้อยทัน	<u>มโนทัศน์ที่ 64-66</u> 89. ยอมรับผลการกระทำไม่ว่าผลจะดีหรือไม่ดีก็ตาม 90. ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา 91. ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ต้องควบคุมจากผู้บังคับบัญชา 92. ปรับปรุงงานของตนให้ก้าวหน้า

จริยธรรม	มโนทัศน์	ชอกระทง
22. ความมีน้ำใจเป็นธรรม ไม่ลำเอียง	<p>67. ความลำเอียงทำให้ขาดความยุติธรรม</p> <p>68. การตัดสินใจเพื่อความยุติธรรมต้องมีเหตุผลและหลักฐาน</p> <p>69. ระเเยิน วินัย กฎเกณฑ์และขอมายตลอดจนกฎหมายมีไว้เพื่อป้องกัน คุมครองให้ทุกคนในสังคมปลอดภัยจากอันตรายและการกีดกันแกลิ่ง</p> <p>70. การลงโทษที่มุ่งให้เกิดความสำนึกเป็นเครื่องมือในการรักษาความยุติธรรม</p>	<p><u>มโนทัศน์ที่ 67-68</u></p> <p>93. สามารถตัดสินใจได้โดยไม่มือคคิ ลำเอียง</p> <p>94. ให้ความเป็นธรรมไม่ลำเอียงต่อบุคคลในครอบครัวหรือผู้ใ้บังคับบัญชา</p> <p><u>มโนทัศน์ที่ 69-70</u></p> <p>95. ปฏิบัติต่อผู้อื่นตามระเบียบขอมายด้วยใจเป็นธรรม</p>
23. ความมีระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลาและหน้าที่	<p>71. ระเบียบวินัยช่วยให้ประหยัดเวลาและทำงานให้สำเร็จด้วยความเรียบร้อย</p> <p>72. การตรงต่อเวลาและหน้าที่เป็นลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง</p> <p>73. การมีวินัยในตนเองเป็นลักษณะที่ฝึกได้</p> <p>74. ระเบียบวินัยก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน</p> <p>75. การไม่ตรงต่อเวลา หน้าที่ขาดความมีระเบียบวินัย ทำให้เป็นผลเสียหายแก่งานและตนเอง</p>	<p><u>มโนทัศน์ที่ 71-74</u></p> <p>96. ไม่หลีกเลี่ยงหน้าที่ที่ตนควรปฏิบัติ เช่น เสียภาษี เกณฑ์ทหาร</p> <p>97. ปฏิบัติตนต่อระเบียบ กฎ ขอบังคับในหมู่คณะของตน</p> <p>98. ไม่ก้าวร้าวในงานหรือหน้าที่ของผู้อื่น</p> <p><u>มโนทัศน์ที่ 75</u></p> <p>99. ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามเวลาที่กำหนด และได้ผลงานดีตามที่ต้องการ</p> <p>100. ปฏิบัติหน้าที่หรือนัดหมายกับใครก็ไปไ้ทันเวลาที่กำหนด</p>

จริยธรรม	มโนทัศน์	ข้อกระทง
24. หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัยความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ	76. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันและต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน 77. การอยู่ร่วมกันจะต้องเข้าใจและเห็นใจซึ่งกันและกัน 78. การรู้จักให้รู้จักรับและรู้จักพอดีเป็นสิ่งควรปฏิบัติ 79. การอยู่ร่วมกันมีจุดหมายเพื่อรวมพลังสร้างสรรค์ 80. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อเป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ 81. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันทำให้อบอุ่นและเกิดสันติสุข 82. การมีเจตคติที่ดีต่อกันทำให้ทุกคนเป็นสุข 83. การเสียสละเพื่อส่วนรวมช่วยให้อสังคมนี้อาจมีความสุข	<u>มโนทัศน์ที่ 76-83</u> 101. ร่วมมือกันทำงานเพื่อประโยชน์ของหมู่คณะ 102. มีความรักใคร่ปรองดองไม่ก่อการทะเลาะวิวาท 103. ไม่อิจฉาริษยาแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน 104. ให้อภัยได้เมื่อมีความบกพร่องผิดพลาดเกิดขึ้น 105. เข้าใจและยอมรับความคิดเห็นและความแตกต่างระหว่างบุคคล 106. รู้สึกอยู่เสมอว่าทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโดยเท่าเทียมกัน

2.4 นำตารางวิเคราะห์มโนทัศน์ทางจริยธรรม รวมทั้งฝึกการวิเคราะห์เพลงทั้ง 3 ประเภท ประเภทละ 5 เพลง ให้นักเรียนผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม แล้วนำเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงดัดแปลงตารางที่ใช้ในการวิเคราะห์

3. ตัวอย่างประชากร

การวิจัยครั้งนี้เพื่อวิเคราะห์มีโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในเพลงไทยสมัยนิยม โดยใช้เกณฑ์ในการเลือกตัวอย่างประชากร ดังนี้

3.1 เนื้อเพลงชนะเลิศและรองชนะเลิศเสียงทองคำพระราชทาน
ทุกรางวัล ตั้งแต่ครั้งที่ 1 - 5 มีจำนวนดังนี้

- 1) เพลงลูกทุ่งจำนวน 28 เพลง มีมีโนทัศน์ทางจริยธรรม 12 เพลง
 - 2) เพลงลูกกรุงจำนวน 67 เพลง มีมีโนทัศน์ทางจริยธรรม 12 เพลง
- รวม 95 เพลง มีมีโนทัศน์ทางจริยธรรม 24 เพลง

3.2 เนื้อเพลงชนะเลิศและรองชนะเลิศเส้าอากาศทองคำพระราชทาน
ทุกรางวัลตั้งแต่ครั้งที่ 1 - 4 มีจำนวนดังนี้

- 1) เพลงลูกทุ่งจำนวน 26 เพลง มีมีโนทัศน์ทางจริยธรรม 10 เพลง
 - 2) เพลงลูกกรุงจำนวน 24 เพลง มีมีโนทัศน์ทางจริยธรรม 8 เพลง
- รวม 50 เพลง มีมีโนทัศน์ทางจริยธรรม 18 เพลง

3.3 เนื้อเพลงจากเทปบันทึกเสียงดีเด่นสำหรับเยาวชน ประเภทเพลงและ
ดนตรี มีจำนวน 80 เพลง มีมีโนทัศน์ทางจริยธรรม 30 เพลง

รวมเพลงที่มีมีโนทัศน์ทางจริยธรรมจาก 3.1, 3.2, 3.3 จำนวน 72 เพลง

3.4 เนื้อเพลงลูกทุ่ง ลูกกรุง และเพลงเยาวชนทั่ว ๆ ไป ที่มีมีโนทัศน์ทาง
จริยธรรมอีก จำนวน 128 เพลง รวมตัวอย่างประชากร ทั้งหมด 200 เพลง ดังตาราง 3

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงการสุ่มตัวอย่างประชากร

	ประเภทของเพลง	จำนวนประชากร	ตัวอย่างประชากร
		เพลง	เพลง
1.	เพลงชนะเลิศและรองชนะเลิศแผนเสียงทองคำ ทั้ง 5 ครั้ง		
	1) เพลงลูกทุ่ง	28	12
	2) เพลงลูกกรุง	67	12
2.	เพลงชนะเลิศและรองชนะเลิศเสาอากาศ ทองคำ ทั้ง 4 ครั้ง		
	1) เพลงลูกทุ่ง	26	10
	2) เพลงลูกกรุง	24	8
3.	เพลงดีเด่นสำหรับเยาวชน	80	30
4.	เพลงทั่ว ๆ ไปที่ไม่เข้าเกณฑ์ 1,2,3	6150	128
	รวมตัวอย่างประชากร	6375	200

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 แยกเพลงออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

- 1) เพลงลูกทุ่ง
- 2) เพลงลูกกรุง
- 3) เพลงเยาวชน

4.2 สำนวนเนื้อเพลง จับเนื้อเพลงข้อความที่เน้นมโนทัศน์ทางจริยธรรมตามเกณฑ์ที่ตั้งเอาไว้ แล้วชี้กรวยคะแนนในการวางวิเคราะห์ รวมจำนวนครั้งที่ปรากฏในเพลง รวมแต่ละประเภทเข้าด้วยกัน เป็นความถี่ของจริยธรรมแต่ละข้อที่ปรากฏในเพลงแต่ละประเภท

4.3 หากกรวยคะแนนของความถี่ของจริยธรรมแต่ละข้อ ที่ปรากฏในเพลงแต่ละประเภท

4.4 จัดอันดับจริยธรรมในเพลงแต่ละประเภทจากความถี่ของจริยธรรมมากไปหาจริยธรรมน้อย

4.5 สรุปผลของการวิเคราะห์ในรูปแบบของการบรรยาย อภิปราย และเสนอแนะการนำเพลงมาใช้ในการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย